



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **P. K.**
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, 160 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2020, č. j. JMK 157315/2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 4. 2. 2020, č. j. ODSČ-24147/19-4, kterým byla žalobci podle § 62 odst. 2 a

násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) uložena pořádková pokuta ve výši 10 000 Kč za hrubě urážlivé podání učiněné dne 5. 12. 2019, textu: *„Dobrý den, prosím dle zákona o svobodném přístupu k informacím o poskytnutí informací o pracovní době Š. D., včetně přehledu dovolené. Přijdu si za ní osobně, za mrtkou.“*

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že hodnocené podání žalobce obsahovalo vulgární výrok „mrtka“, kterým byla „titulována“ pracovnice správního orgánu prvního stupně. Tento výraz lze použít ve třech významech (vždy však hanlivých) – ejakulát (sperma, semeno), krám, křáp (nekvalitní věc) nebo nadávka ekvivalentní k nadávkám jako píča, kunda. Odvolací orgán nemá proto pochyb o tom, že podání odvolatele je bez debat hrubě urážlivé, což je také jeho jediným účelem, nelze jej vykládat jinak. Tento vulgární výrok je pak doplněn o poznámku v podobě záměru budoucího osobního setkání s výhrůžným podtextem. Podmínka hrubé urážky tak byla bezezbytku naplněna pro značnou intenzitu vulgarity podání. Dále žalovaný uvedl, že nemá pochyb o tom, kdo urážlivé podání učinil. Správní orgán prvního stupně obstaral množství podkladů, které jak jednotlivě, ale především ve vzájemné souvislosti, bez jakýchkoliv rozporů svědčí o tom, že právě žalobce byl podatelem výše uvedeného hrubě urážlivého podání.

II. Shrnutí žalobních argumentů

3. Žalobce ve včas podané žalobě namítl, že posouzení věci správními orgány je nesprávné z důvodu, že nebyl postaven najisto subjekt přestupku a řízení je zatíženo procesní vadou, spočívající v neprovedení důkazu.
4. Žalobce zastává názor o nesprávném právním posouzení věci, neboť se nejednalo o podání. Dle § 37 odst. 4 správního řádu lze podání učinit pouze ústně do protokolu nebo v elektronické podobě; je-li však činěno e-mailem (veřejnou datovou sítí bez použití podpisu), musí být do 5 dnů potvrzeno písemně nebo ústně do protokolu. S ohledem na skutečnost, že v posuzované věci se jednalo jen o prostý e-mail bez elektronického podpisu, který následně nebyl potvrzen, jednalo se o „podání“, přičemž pokutu lze uložit toliko za urážlivé „podání“.
5. Druhá vada právního posouzení věci spočívá dle žalobce v jejím posouzení jako samostatného jednání, ač žalovaný výslovně odkazuje na správní spis Úřadu městské části Brno – Bohunice, dle kterého byl žalobce oznámen jako pachatel přestupku proti občanskému soužití pro hrubé jednání vůči Bc. D., když ve stejný den, kdy bylo učiněno hrubě urážlivé podání, měl žalobce z telefonního čísla uskutečnit telefonický hovor, při kterém *„došlo k vulgaritám vůči Bc. D.“*, což dle názoru žalovaného svědčí o promyšleném jednání žalobce v podobě hrubě urážlivého podání, navazujícího na telefonický kontakt. V takovém případě by však odeslání e-mailu bylo pouhým dílčím útokem v rámci přestupku proti občanskému soužití, jednalo by se o pokračující delikt, sestávající ze dvou dílčích útoků – vulgarity vyjádřené po telefonu a e-mailem, v podobném čase, směřující vůči stejné osobě. Za těchto okolností nebylo možno jeden z dílčích útoků pokračujícího přestupku extrahovat a samostatně posoudit jako delikt pořádkový, ale dané jednání mělo být projednáno v rámci řízení o přestupku proti občanskému soužití jako dílčí úkon tohoto pokračujícího přestupku. Správní orgány nebyly oprávněny o tomto dílčím útoku rozhodovat samostatně.
6. Žalobce konstatuje, že skutečnost, že hledí na vybrané jednotlivé správní úředníky, rozhodující o dopravních přestupcích, s despektem, nijak neprokazuje, že by učinil hrubě urážlivé podání.

7. Odkaz žalovaného na údajný telefonát P. K. úřednici, projednávaný ÚMČ Brno – Bohunice, je zcela nepřipadný, jde totiž o fabrikát, oznámený patrně toutéž úřednicí. Žalobce totiž nebyl v dané věci uznán vinným ze spáchání přestupku, a tedy žalobci není zřejmé, z čeho žalovaný vychází. Nadto proti žalobci nebylo ani zahájeno přestupkové řízení. Žalovaný tedy dovozuje, že žalobce byl pachatelem projednávaného pořádkového deliktu ze skutečnosti, že ve věci údajného telefonátu proti němu nebylo řízení ani zahájeno, jinak řečeno, jednalo se o oznámení nedůvodné. Dovožovat subjekt deliktu ze skutečnosti, že v jiné věci nebyl subjektem přestupku, není logické. Naopak, odkaz na věc vedenou ÚMČ Brno – Bohunice prokazuje, že žalobce nebyl osobou, která by úřednici telefonovala. V takovém případě je nesprávné dovozovat, že autorem e-mailu byl žalobce z důvodu, že tento úřednici telefonoval, neboť naopak bylo zjištěno, že to nebyl žalobce, kdo by úřednici telefonoval; existovala-li by byť minimální pravděpodobnost, že se jednalo o žalobce, kdo úřednici telefonoval, bylo by proti žalobci v dané věci zahájeno přestupkové řízení.
8. Žalobci tak není zřejmé, z čeho žalovaný dovozuje vinu žalobce. Zůstává totiž pouze jediná okolnost, a sice že e-mail byl odeslán z e-mailové schránky žalobce. Tomu tak vskutku je, nicméně za situace, kdy žalobce popíral, že by právě on e-mail odeslal, nelze uzavřít, že e-mail odeslal žalobce. To by znamenalo, že kdykoli kdokoli jednoduše zneužije cizí e-mailovou adresu tak, že odešle e-mail, aby se „tvářil“ jako odeslaný z e-mailové adresy jiného, půjde takové jednání k tíži osoby, která e-mail běžně používá. Jde o velmi nebezpečný precedent.
9. Nadto, a tím se žalobce dostává k namítané procesní vadě, žalobce navrhl důkaz k prokázání svého tvrzení, dle kterého on e-mail neodesílal. Žalobce totiž poukázal, že v momentě odeslání e-mailu se nacházel dlouhodobě na území Ruské federace, o čemž ostatně svědčí listiny obsažené ve spise vyhotovené Policií České republiky. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že každý e-mail s sebou nese – ve své „hlavičce“ (header) informaci o IP adrese počítače, ze kterého byl e-mail odeslán, tj. též o jeho lokaci. Pokud se tedy ze spisu podávalo, že žalobce se nacházel v Rusku, pak bylo možné navrženým důkazem snadno zjistit, zda e-mail byl odeslán z Ruska, nebo z jiného místa. To mohlo vyloučit, že by jej odeslal právě žalobce.
10. Žalobce dále namítl, že mu bylo upřeno právo seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Rozhodováno bylo na základě došlého e-mailu ze dne 5. 12. 2019. Tento e-mail byl doručen správním orgánům elektronicky. Součástí e-mailu je nepochybně též jeho hlavička (header), tedy data, která jsou fakticky podatelnou přijata, představují součást e-mailu, je-li uložen v elektronické podobě, ztrácí se však v případě jeho vytištění v režimu čtení (tj. je-li e-mail vytištěn tak, že není vytištěna hlavička, obsahující právě IP adresy odesílajícího počítače, připojení k internetu, přes které byl e-mail odeslán, atd). S těmito daty však žalobce seznámen nebyl, ač se jednalo o část e-mailu, který však byl podkladem pro rozhodnutí (dokonce podkladem pro zahájení řízení). Žalobce však měl právo být seznámen s podklady pro rozhodnutí, nikoliv jen s jejich částmi. Žalobce však byl seznámen jen s částí podkladu pro rozhodnutí, a zrovna takovou, která jde v jeho neprospěch, naopak ta část podkladu pro rozhodnutí (e-mailu), která je způsobilá svědčit ve prospěch žalobce, zůstala žalobci utajena, a to i přes jeho výslovnou žádost (návrh) na založení i této části e-mailu do spisu.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

11. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí a své rozhodnutí považuje za správné a zákonné.

12. Žalovaný ve vyjádření poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které je „podání“ možno chápat v širším smyslu a zahrnuje tedy i podání žádosti o informace prostým e-mailem.
13. Dále žalovaný sdělil svůj nesouhlas s právním hodnocením pořádkového deliktu jakožto pouhého dílčího útoku jiného přestupku. V této souvislosti žalovaný poznamenal, že oba delikty chrání odlišný veřejný zájem.
14. K neprovedenému důkazu žalovaný konstatuje, že i kdyby snad bylo rozbořem hlavičky e-mailu zjištěno, že nebyl odeslán z Ruska, tak by tato skutečnost bez dalšího jistě nevylučovala odpovědnost žalobce za řešené jednání. Hlavička e-mailu (resp. ani elektronická část, a ani její převedení do listinné podoby) není součástí spisu, proto nemohlo být ani porušeno § 36 odst. 3 správního řádu. Jak již bylo (i v napadeném rozhodnutí) uvedeno, rozbor hlavičky e-mailu byl nadbytečný, proto nebyl ani jako důkaz proveden.
15. Žalovaný soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

16. Krajský soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

IV. a) Útok pokračujícího přestupku

17. Žalobce v žalobě namítá, že nyní posuzovaný delikt měl být posouzen jako útok pokračujícího přestupku proti občanskému soužití.
18. Dle § 7 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů platí, že *„[p]okračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.“*
19. Hned první podmínka pro posouzení jednání žalobce jako dílčího útoku přestupku proti občanskému soužití není splněna. Nyní posuzované jednání žalobce nenaplnuje stejnou skutkovou podstatu. Zatímco telefonát přímo paní D. naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, tak nyní posuzované jednání je pořádkovým deliktem ve smyslu § 62 správního řádu. A jak žalovaný správně uvedl, obě ustanovení chrání odlišný právní zájem.
20. Soud dále dodává, že obdobným případem (jen za účinnosti staré právní úpravy se zabýval i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 As 76/2009-76, dle jehož právních závěrů objektem ochrany v § 62 odst. 2 správního řádu je vlastní řízení, které probíhá u správního orgánu, tzn. řízení, v němž rozhoduje, resp. činí relevantní úkony směřující k vydání rozhodnutí oprávněná úřední osoba. Objektem, který je chráněn § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je čest jednotlivce napadená pachatelem přestupku. V tomto případě je dána mnohost chráněných zájmů, ustanovení vůči sobě nejsou a ani nemohou být ve vztahu speciality.
21. Z výše uvedeného tedy plyne, že nyní posuzované jednání žalobce nemohlo být dílčím útokem přestupku proti občanskému soužití, a tato námitka je proto nedůvodná.

IV. b) Nejednalo se o podání

22. Žalobce namítl, že vůbec nemohl být sankcionován pořádkovou pokutou, jelikož vytýkané jednání nebylo možno považovat za podání.
23. Podle § 37 odst. 4 správního řádu „[p]odání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.“
24. Podle § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“) platí, že „[ž]ádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací.“ Ustanovení § 14 odst. 2 zákona o informacích pak praví, že „[z]e žádosti musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona. Fyzická osoba uvede v žádosti jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště.“
25. Krajský soud nepochybně závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008-70, že podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě – internetu – bez zaručeného elektronického podpisu je dle § 37 odst. 4 správního řádu úkonem způsobitelným vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání. V uvedeném případě se jednalo o závěr vztahující se k úkonu (podání), jímž byl opravný prostředek (rozklad) proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí poskytnutí informace.
26. V posuzované věci však zákon o informacích, jakožto zvláštní zákon ke správnímu řádu, k podání žádosti nepožaduje její potvrzení, či podepsání elektronickým podpisem. Je také zcela bezpochyby, že podání této žádosti zahajuje správní řízení o poskytnutí informací – správní orgán je povinen o této žádosti rozhodnout nebo sdělit požadované informace, žadatel má možnost podat proti rozhodnutí o odepření informací správní žalobu.
27. Jak žalobci již vyložil i Nejvyšší správní soud (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2019, č. j. 5 As 212/2019-40, č. 3932/2019 Sb. NSS), je nutné pojem „podání“ dle § 62 správního řádu chápat v širším slova smyslu. Obecně lze říct, že jde o všechna podání, která mají základní obsahové náležitosti, je z nich patrné, kdo je činí, co je jejich obsahem a vůči komu směřují. Není tedy pochyb, že žádost o informace je podáním ve smyslu § 62 správního řádu. Námitka, že předmětná zpráva není podáním, je proto nedůvodná.

IV. c) Není postaveno najisto, kdo podání učinil; neprovedení navrženého důkazu

28. Žalobce dále namítl, že správní orgán neprokázal, že žádost poslal žalobce.
29. Soud nejprve zdůrazňuje, že uložení pořádkové pokuty není přestupkovým řízením. Uložit pořádkovou pokutu dle § 62 správního řádu je možné jen za pořádkový delikt procesního charakteru. A s ohledem na účel pořádkové pokuty nelze po správních orgánech vyžadovat takový standard, který nastavila judikatura správních soudů pro řízení o přestupcích a správních deliktech (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 As 318/2019-37).

30. Jak uvedl žalovaný, správní orgán prvního stupně doložil statistický soupis podání z adresy X, kterou žalobce aktivně používá (mimo jiné) při komunikaci s úřady (ať už s elektronickým podpisem, či bez něj). Správní spis obsahuje i několik podání žalobce, ze kterých je patrné, že právě tuto e-mailovou adresu uvádí v podáních jako další možný kontakt. Není tedy sporné, že e-mailová adresa patří žalobci.
31. Obsahem spisu je dále kopie správního spisu Úřadu městské části Brno-Bohunice. Z tohoto je pak zjevné, že žalobce byl Policií ČR oznámen jako pachatel přestupku proti občanskému soužití právě pro hrubé jednání vůči Bc. Š. D., když dne 5. 12. 2019 (ve stejný den, kdy bylo učiněno řešené hrubě urážlivé podání) měl z telefonního čísla 777 818 737 (telefonního čísla žalobce) uskutečnit telefonický hovor, kdy došlo k vulgaritám vůči paní D. a následně byla z tohoto telefonního čísla paní D. odeslána textová zpráva: „*Od kolika pracuješ?*“.
32. Soudu, stejně jako správním orgánům, je z rozhodovací činnosti známo, že žalobce se obdobného jednání nedopustil poprvé (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2019, č. j. 5 As 212/2019-40).
33. Krajský soud má za to, že správní orgány dostatečným způsobem (i s ohledem na nižší důkazní standard oproti přestupkovému řízení) prokázaly odeslání hrubě urážlivého podání žalobcem. Ačkoliv jde o nepřímé důkazy, vzájemně tvoří logický řetězec, který ukazuje na to, že jednání se dopustil právě žalobce. Za těchto okolností se nejedná o „nebezpečný precedent“, jak se obává žalobce (viz bod 8 tohoto rozsudku). V každé jednotlivé věci je totiž třeba rozhodovat dle specifických okolností případu, což se v nynější záležitosti stalo.
34. Ve shodě s žalovaným má i soud za to, že provedení důkazu – vyhledání IP adresy –, by bylo nadbytečné. Navíc vzhledem k možnosti použití VPN, by výsledek (pro správní orgán) nákladného zjišťování majitele konkrétní IP adresy nebyl ani důvěryhodný.
35. Nezákonné dle krajského soudu nebylo ani seznámení žalobce s podklady rozhodnutí. Jak uvádí žalovaný, hlavička e-mailu nebyla jako důkaz hodnocena, nešlo tedy o podklad rozhodnutí. Soud dodává, že její neposouzení s ohledem na uvedené v bodě 34 tohoto rozsudku nemá za opomenutý důkaz.
36. Nad rámec věci soud dodává, že v žalobě byl obsažen rovněž nesouhlas s tím, aby byly osobní údaje žalobce a jeho právního zástupce zveřejňovány na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu, a to včetně požadavku na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci. Krajskému soudu je z vlastní rozhodovací činnosti známo, že se jedná o běžnou součást žalob podávaných výše uvedeným právním zástupcem, přičemž ze strany Nejvyššího správního soudu bylo opakovaně judikováno, že anonymizace účastníků řízení je dostatečným způsobem zajištěna (uvedeny jsou pouze iniciály). Pokud se jedná o právního zástupce, krajský soud k tomu dodává, že zveřejňování jeho osobních údajů v souvislosti s výkonem advokátní praxe obecně podléhá jinému právnímu režimu, resp. požívá jinou míru právní ochrany.
37. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 444/2019-38 nebo také na usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017-161.

V. Závěr a náklady řízení

38. Na základě výše uvedeného soud žalobu zamítl, neboť není důvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
39. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů

řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. června 2023

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu